

Intentieovereenkomst

Een (t)huis voor ouderen

8 maart 2022

Gemeente Utrecht

Utrecht.nl/
wonen

Een gezamenlijke opgave en inzet

Een (t)huis voor ouderen: een urgente opgave

Ook Utrecht vergrijst: het aantal en aandeel 65-plussers neemt toe van 38.000 (10,5%) in 2021 naar 61.000 (13,5%) in 2040; bovendien worden ouderen steeds ouder en daardoor meer afhankelijk van zorg en ondersteuning. Met de vergrijzing zal de vraag naar zorg van (kwetsbare) ouderen groeien. Tegelijkertijd groeit het tekort aan personeel, zijn er minder mantelzorgers en krimpen de zorgbudgetten. Het borgen van de groeiende vraag naar zorg kunnen partijen niet alleen. Deze maatschappelijke opgave kan alleen met elkaar worden opgelost. Het verbinden van het woondomein met de zorg speelt hierbij een belangrijke rol. Daarmee is ook de doorstroming in de woningmarkt gediend.

Ouderen blijven langer thuis wonen. Dat willen ze zelf, maar het is ook nodig. In het verleden konden ouderen terecht in het verzorgingshuis, met de opheffing van deze woonvorm is een gat ontstaan tussen zelfstandig thuis wonen en het verpleeghuis. Ouderen wonen hierdoor langer thuis, ook bij grote kwetsbaarheid.

Langer thuis wonen hoeft en kan ook niet altijd in hetzelfde huis wanneer de kwetsbaarheid toeneemt. Langer thuis wonen vraagt om een aantrekkelijke woning, woonvorm en leef-omgeving in fysiek, sociaal en financieel opzicht, die zelf- en samenredzaamheid bevordert, die aansluit bij de sociale, culturele en financiële situatie van de oudere, en waar de zorg effectief en efficiënt kan worden geleverd. Clustering van woningen en woonvormen in de nabijheid van (zorg)voorzieningen helpt daarbij, of is zelfs een voorwaarde. Beschutte woonvormen bieden comfort als de kwetsbaarheid toeneemt. Voor hen die zware zorg nodig hebben, blijven specifieke woonzorgvormen noodzakelijk, ingebed in en verbonden met de omgeving.

Dat vraagt om een divers aanbod van aantrekkelijke woningen en woonvormen voor ouderen dat aansluit op de behoefte in de wijken en buurten. Daarbij is het zaak ook in te spelen op de groep ouderen bij wie de woon- en zorgbehoefte nog niet manifest is, juist omdat zij nog goed in staat zijn om te verhuizen en te aarden in een nieuwe woonomgeving. Om in deze behoefte te voorzien zijn er op grond van de huidige inzichten de komende 20 jaar jaarlijks ongeveer 600 woningen en wooneenheden voor ouderen nodig. De realisering van deze woningen is afhankelijk van vele factoren en de inzet van vele partijen. In aantal maken deze deel uit van de totale woningbouwopgave (niet extra). Kwalitatief is er een specifiekere gerichtheid op de doelgroep ouderen nodig.

Voor ongeveer 90 wooneenheden gaat het om woon(zorg)vormen voor (zeer) intensieve zorg. Ongeveer 135 woningen zullen gericht moeten zijn op geclusterde zelfstandige woonvormen met een zorg- en serviceaanbod met de zorginfrastructuur die dat ondersteunt. Bij de overige ongeveer 375 woningen zal de gerichtheid op ouderen in een verscheidenheid aan vormen moeten worden gerealiseerd die aansluit op de diversiteit van de doelgroep.

Actieve marketing, betrokkenheid bij ontwikkeling en toewijzing zijn hierbij essentieel, ook om de bestaande woon(zorg)complexen voor ouderen beter te benutten en de doorstroming te bevorderen. De 600 woningen voor ouderen maken 600 woningen vrij voor andere huishoudens die die woningen dringend nodig hebben en ook op hun beurt weer woningen zullen vrijmaken. Het programma Een (t)huis voor ouderen vormt een belangrijke schakel in de oplossing van twee maatschappelijke opgaven: borging van de zorg en een evenwichtige verdeling van de woningvoorraad.

Een gezamenlijke inzet vanuit ieders eigen rol

Dit alles kan alleen bereikt worden door een gezamenlijk inzet van de ouderen zelf en hun belangenbehartigers, zorginstellingen, initiatiefnemers, ontwikkelaars, beleggers, zorgkantoor, woningcorporaties en de gemeente. Partijen hebben daarom samen het Actieplan ‘Een (t)huis voor ouderen’ opgesteld. Hierin zijn uitgangspunten en richtlijnen geformuleerd, acties benoemd en afspraken gemaakt over de monitoring en sturing.

Met dit Actieplan willen ondergetekenden zich inzetten om de stad, de wijken, de buurten, de woningen en woon- en leefomgeving in 2040 voor de groeiende groep ouderen en zeer oude ouderen een aantrekkelijke habitat bieden die hun gezondheid, welzijn en geluk bevordert. Dat gaat niet vanzelf. Daarom trekken wij gezamenlijk deze opgave. Wij zetten ons gezamenlijk in om in 2040 in de behoefte aan woningen en woonvormen voor ouderen te voorzien, verspreid over de wijken naar behoefte in aantal en aard.

Dat doen wij door:
- met elkaar doelgericht en pragmatische samen te werken onder regie van de gemeente;
- op meer fronten tegelijk aan de slag te gaan: we realiseren concrete projecten, vergroten ons inzicht in de opgave, bevorderen de effectiviteit en efficiëntie van de processen, en verbinden de sociale en fysieke opgave;
- een gezamenlijke set van uitgangspunten en richtlijnen te hanteren om de opgaven te verwezenlijken;
- de gezamenlijke aanpak en de voortgang te monitoren en te evalueren en daardoor te versterken;
- acties af te spreken om dit alles mogelijk te maken.

Deze aanpak hebben wij geconcretiseerd in het Actieplan Een (t)huis voor ouderen.

Ondertekening

Met de ondertekening van de Intentieovereenkomst onderschrijven wij de inhoud en werkwijze van het Actieplan ‘Een (t)huis voor ouderen’.

Axioncontinu
Marie Claire van Hek, *bestuurder*

Bouwinvest
Erwin Drenth, *director Healthcare Fund*

Blauwhoed
Merel Putman, *conceptontwikkelaar*

Careyn
Rogier van Dijk, *directeur Careyn Utrecht Stad*

Gemeente Utrecht
Kees Diepeveen, *wethouder wonen*

Rachel Streefland, *wethouder maatschappelijke ondersteuning*

Huurdersvereniging HNM
Theo van Kranenburg, *secretaris*

Maatschappelijk Netwerk Utrecht, Werkgroep Wonen
(samenwerkingsverband van diverse belangenorganisaties voor o.a. ouderen)

Marianne Coopmans, *onafhankelijk adviseur*

Beer Boneschansker, *onafhankelijk adviseur*

Stichting Knarrenhof® Nederland
Roland Asberg, *financieel directeur*

STUW
Marije Eleveld, *voorzitter*

Syntrus Achmea
Boris van der Gijp, *directeur vastgoed*

Zorgkantoor Midden Nederland
Marti Paardekooper, *directeur langdurige zorg*

Nieuwe partners zijn van harte welkom om zich bij deze Intentieovereenkomst aan te sluiten als zij het Actieplan met de daarin opgenomen uitgangspunten en richtlijnen, beginselen voor de samenwerking en inzet op benoemde acties onderschrijven.